

Súd: Okresný súd Považská Bystrica
Spisová značka: 10C/86/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3712208985
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 02. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Júlia Stuhlmann – Podobová
ECLI: ECLI:SK:OSPB:2013:3712208985.5

Rozhodnutie

Okresný súd Považská Bystrica, samosudca Mgr. Júlia Stuhlmann-Podobová v právnej veci navrhovateľky C. D., P. XX. X. XXXX, bytom E. Y., L. XXXX/XX-X, právne zastúpená JUDr. Zuzanou Tomášovou, advokátkou, Advokátska kancelária Považská Bystrica, Železničná 90/12 proti odporcovi E. D., P. XX. X. XXXX, trvale bytom E. Y., Z. XXXX/XX-X, právne zastúpený spol. JUDr. Dušan Divko, advokát, spol. s.r.o. so sídlom Považská Bystrica, Šoltésovej 346/1, IČO: 36 860 654, o určenie, že právny úkon odporcu - odvolanie a vrátenie daru zo dňa 12.7.2012 je neplatné a neúčinné, takto

rozhodol:

Súd určuje, že právny úkon odporcu „odvolanie a vrátenie daru“ zo dňa 12.7.2012 z titulu zmluvy o dare medzi odporcom ako darcom a navrhovateľkou ako obdarovanou zo dňa 7.9.2009, ktorej vklad bol povolený Správou katastra Považská Bystrica pod č. V 1830/09 z 2.10.2009 - 1740/09, je neplatný.

Vo zvyšku súd návrh zamietá.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľka podala na tunajší súd návrh, ktorým sa domáhala, aby súd určil, že právny úkon odporcu označený ako „odvolanie a vrátenie daru“ zo dňa 12. 7. 2012 urobený a podpísaný konateľom JUDr. Dušanom Divkom, spoločnosti JUDr. Dušan Divko, advokát, spol. s.r.o., z titulu zmluvy o dare medzi odporcom ako darcom a navrhovateľkou ako obdarovanou uzavretej dňa 7. 9. 2009, ktorej vklad bol povolený pod č. XXXX/XX, je neplatný a neúčinný. Uviedla, že právny úkon, ktorým odporca žiada vrátenie daru neuznáva, považuje ho za účelový, nemajúci oporu v zákone, a to najmä z dôvodu, že sa nikdy nesprávala spôsobom tvrdeným odporcom. Navrhovateľka trvala na vyslovení neplatnosti a neúčinnosti právneho úkonu. Tvrdila, že neúčinný právny úkon je taký, v ktorom nie je splnená niektorá náležitosť platnosti právneho úkonu /spôsobilosť právne konať, náležitosti týkajúce sa vôle a prejavu alebo obsah právneho úkonu, skutkový omyl, úkon urobený v rozpore s dobrými mravmi, nedodržanie predpísanej formy/.Navrhovateľka vytýkala napadnutému právnenému úkonu niekoľko náležitostí, ktoré ho podľa nej robila neplatný:

1/ v prvom rade je to podľa navrhovateľky úkon urobený v rozpore s dobrými mravmi, pretože spochybňuje nielen celý vzťah a manželstvo účastníkov konania, ale má nemorálnu úroveň, lebo je úkonom účelovým,

2/ právny úkon je neplatný aj z dôvodu, že ho urobila osoba, ktorá nemala oprávnenie takto konať a napadnutý úkon trpí podstatnou vadou, ktorú nie je možné konvalidovať,

3/ napadnutý právny úkon nemá oporu v zákone, pretože neboli splnené hmotnoprávne podmienky.

Poukazovala na to, že listina označená ako „odvolanie a vrátenie daru“ je podpísaná len právnym zástupcom a plnomocnenstvo udelené odporcom E. D. advokátskej kancelárii dňa 22. 6. 2012, je súčasťou spisu 10C74/2012, v ktorom sa odporca domáhal nariadenia predbežného opatrenia na zákaz dispozície navrhovateľky s predmetom daru. Plnomocnenstvo udelil odporca spoločnosti JUDr. Dušan Divko, advokát, spol. s.r.o. na zastupovanie vo veci vrátenia daru z darovacej zmluvy zo dňa 7. 9. 2009 na Okresný súd Považská Bystrica až do právoplatného skončenia veci vrátane návrhu na nariadenie predbežného opatrenia k predmetu daru. Navrhovateľka je názoru, že právny úkon zo dňa 12.7.2012 urobila osoba, ktorá nemala na takýto úkon oprávnenie, pretože nebola účastníkom darovacieho vzťahu a nebola ani riadne splnomocnená na takéto konanie. Právny úkon teda nebolo relevantným prejavom vôle darcu, ktorý žiadal vrátenie daru, ale urobila ho tretia osoba a teda tento úkon nemohol vyvolať právne následky. Naliehavý právny záujem na určení neplatnosti a neúčinnosti právneho úkonu zdôvodnila navrhovateľka existenciou stavu právnej neistoty, keďže odporca sa v inom konaní pred súdom domáha vydania veci.

Odporca žiadal návrh zamietnuť. Tvrdil, že právny úkon - výzva na vrátenie daru môže byť len platné alebo neplatné, ale nie neúčinné a takýto právny úkon je adresovaný jednostranný právny úkon podľa § 34 OZ, ktorý zakladá právne účinky neoprávneného držiteľa veci od okamihu, keď prejav vôle darcu bol doručený do sféry vplyvu obdarovaného. Odvolanie daru môže byť teda buď platné alebo neplatné, a to podľa § 37, 38, 39 až 40 OZ. Poukázal na to, že odvolanie daru bolo doručené navrhovateľke dňa 12. 7. 2012, kedy sa toto odvolanie stalo platným, pretože sa dostalo do jej dispozície. Na platné odvolanie daru OZ neustanovuje žiadne náležitosti. Preto je nutné výzvu darcu na vrátenie daru posudzovať z hľadiska všeobecných náležitostí právneho úkonu ako prejav vôle podľa § 34 a nasl. OZ, ktoré ustanovujú, že právny úkon je prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy takýmto prejavom spájajú. Tento prejav vôle darcu musí byť adresovaný obdarovanému. Z jednostranného právneho úkonu darcu musí byť zrejmé kto /darca/ voči komu /obdarovanému/, z akého dôvodu /popísať závadné správanie obdarovaného/a čoho sa domáha /vrátenie daru/. Výzva zo dňa 12. 7. 2012 označená ako „odvolanie a vrátenie daru“ obsahuje všetky tieto podstatné náležitosti, je v nej popísané správanie navrhovateľky a je presne určený aj spôsob tohto správania. Výzvu na vrátenie daru zo dňa 12. 7. 2012 preto odporca považuje za platnú, spĺňajúcu podstatné náležitosti podľa § 34 OZ a 630 OZ. Zdôraznil, že zákon nevyžaduje písomnú formu pre výzvu darcu na vrátenie daru obdarovaným. Odporca v konaní uviedol, že udelil spoločnosti JUDr. Dušan Divko, advokát spol. s.r.o. plnomocnenstvo na zastupovanie v konaní o vrátenie daru aj k mimosúdnej dohode s navrhovateľkou. Navrhovateľka bola oboznámená s výzvou na vrátenie daru aj ústne, a to dňa 12. 7. 2012 priamo v advokátskej kancelárii právneho zástupcu odporcu. Následne jej bola výzva doručená poštou.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, svedkov, oboznámením sa s listinou označenou ako „odvolanie a vrátenie daru“ zo dňa 12. 7. 2012, obsahom spisu tunajšieho súdu 10C74/2012 vrátane originálu plnomocnenstva zo dňa 22. 6. 2012, obsahom spisu tunajšieho súdu 3C165/2005, návrhom E. D. o vrátenie daru v konaní 6C81/2012 pred tunajším súdom, výpisom z O. Č.. XXXX, XXXX, XXXX k. ú. E. Y. a zistil nasledovné:

Účastníci konania sú manželia. Manželstvo uzavreli dňa 14. 11. 1992.

Rozsudkom Okresného súdu v Považskej Bystrici sp. zn. 3C 165/2005-11 zo dňa 10. 11. 2005 bolo zrušené BSM účastníkov konania s účinnosťou odo dňa právoplatnosti rozsudku. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 18. 11. 2005.

Odporca počas trvania manželstva daroval navrhovateľke svoj podiel 1/2-ica v nehnuteľnostiach:

- v byte č. X P. X. E. J. J. Č.. XX, J. A. I. H.. Č.. XXXX postavenom na parc. KNC č. XXXX/X U.. Ú.. E. Y., ako aj podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu tak, zapísané na LV č. XXXX k. ú. Považská Bystrica.

- v byte č. X P. X. poschodí vo vchode č. XX A. I. H.. Č.. XXXX, postavenom na parcele KNC č. XXXX/XX a spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu zapísané na LV č. XXXX U.. Ú.. E. Y.,

-a v garáži č. XXXX postavenej na parcele KNC č. XXXX/XX N. J. E. U. Č.. XXXX/XX „zastavané plochy a nádvoría“ o výmere 20 m², zapísané na LV č. XXXX U.. Ú.. E. Y..

Vklad vlastníckeho práva v prospech navrhovateľky k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX bol povolený pod J. zo dňa 2. 10. 2009.

Vklad vlastníckeho práva navrhovateľky v prospech navrhovateľky k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX U.. Ú.. E. Y. z titulu darovacej zmluvy bol povolený pod J. XXXX/XX zo dňa 2. 10. 2009.

Vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX U.. Ú.. E. Y. v prospech navrhovateľky bol povolený z titulu darovacej zmluvy pod V 1830/09 zo dňa 2. 10. 2009.

Navrhovateľke bola doručená listina s označením „odvolanie a vrátenie daru“ zo dňa 12. júla 2012. Navrhovateľka ním bola oboznámená s tým, že odporca poveril advokátsku kanceláriu JUDr. Dušan Divko, advokát spol. s.r.o. právnym zastupovaním vo veci vrátenia daru z darovacej zmluvy uzavretej dňa 7. 9. 2009, ktorú navrhovateľka uzatvorila s odporcom a na základe ktorej jej odporca ako darca daroval nehnuteľnosti zapísané na listoch vlastníctva č. XXXX, XXXX N. XXXX. Vo výzve je uvedené, že E. D. odvoláva poskytnutý dar a žiada o vrátenie daru z dôvodu, že odkedy prestal pracovať ako podnikateľ, konateľ firmy N. H..Z..A.. a zamestnal sa ako robotník s nižším príjmom, sústavnne ho navrhovateľka psychicky týra, a to takým spôsobom, že mu nedovolí sa najesť, okúpať sa, osprchovať sa, vypína mu svetlo a vyháňa ho pod most s odôvodnením, že nič nevlasťní. Z uvedeného dôvodu E. D. žiadal o vrátenie daru z darovacej zmluvy zo dňa 7. 9. 2009. Navrhovateľa bola zároveň uvedeným listom vyzvaná, aby sa do 10 dní dostavila do advokátskej kancelárie za účelom spísania dohody ohľadom prevodu uvedených nehnuteľností z dôvodu odvolania poskytnutého daru darcom pre účely správy katastra. Listinu podpísal konateľ spoločnosti JUDr. Dušan Divko, advokát spol. s.r.o. Prílohou listiny bolo plnomocenstvo, ktorého originál je založený v spise Okresného súdu v Považskej Bystrici 10C74/2012. Plnomocenstvo bolo podpísané medzi odporcom E. D. a spoločnosťou JUDr. Dušan Divko, advokát spol. s.r.o., Šoltésovej 346/1, Považská Bystrica tak, aby uvedená spoločnosť zastupovala odporcu „vo veci vrátenia daru z darovacej zmluvy zo dňa 7. 9. 2009 na Okresnom súde Považská Bystrica až do právoplatného skončenia veci vrátane návrhu na nariadenie predbežného opatrenia k predmetu daru“, zároveň ju splnomocnil, aby vo všetkých právnych veciach vykonávala všetky úkony, prijímala doručované písomnosti, podávala návrhy a žiadosti, uzavierala zmiery, uznávala nároky, vzdávala sa ich, vymáhala nároky, plnenia nárokov prijímala, ich plnenie potvrdzovala. Toto splnomocnenie dal aj v rozsahu práv a povinností podľa Trestného poriadku, Občianskeho súdneho poriadku a Občianskeho zákonníka. Plnomocenstvo bolo podpísané 22. 6. 2012. V konaní 10C74/2012 sa E. D. domáhal nariadenia predbežného opatrenia tak, aby Gabriela Müllerová bola zaviazaná povinnosťou nenakladať s nehnuteľnosťami zapísanými na LV č. XXXX, XXXX N. XXXX U.. Ú.. E. Y..

V konaní 10C 86/2012 bol vypočutý svedok G. G., otec navrhovateľky, ktorý vypovedal, že účastníci konania žili na poschodí rodinného domu, ktorý vlastní spoločne s manželkou. Do domu sa nasťahovali v lete v roku 2010 a žili v ňom spoločne do júla 2012. Uviedol, že v júli 2012 ho prekvapila situácia, keď bola navrhovateľka vyzvaná z advokátskej kancelárie, by si prišla vyzdvihnúť listinu, po telefonáte z advokátskej kancelárie sa odporca odsťahoval. Daná udalosť ho prekvapila najmä z dôvodu, že dovtedy považoval vzťahy medzi účastníkmi konania za usporiadané a takto vyhodnotil aj vzťahy účastníkov konania k rodičom navrhovateľky. Poukázal na to, že krátko pred výzvou na vrátenie daru svedok spolu s manželkou a deťmi účastníkov konania bol na dovolenke v Terchovej, oslavovali spoločne narodeniny odporcu, jeho meniny, ku ktorým ho obdarovali. Svedok tvrdil, že účastníkov konania sa nepočul nikdy hádať, keď pracoval odporca v zahraničí, navrhovateľka ho vozila k vlaku do Púchova, k autobusu do Žiliny, a bola pre neho aj v Bratislave. Tiež uviedol, že odporca si u neho na správanie navrhovateľky nestážoval.

Svedkyňa L. G. , matka navrhovateľky žila spolu s manželom G. G. a účastníkmi konania v rodinnom dome vo vlastníctve svedkyne a jej manžela. Potvrdila, že sa nastťahovali do ich rodinného domu pred dvomi alebo dva a pol rokmi a užívali trojizbový byt na poschodí domu. Potvrdila, že nikdy nepočula hádky medzi účastníkmi konania, až do dňa, keď navrhovateľka obdržala telefonát z advokátskej kancelárie odporcu. Dovtedy účastníci konania podľa jej výpovede normálne komunikovali, dokonca aj v uvedený deň robili spoločne domáce práce, predtým oslavovali odporcove narodeniny a meniny a preto ich zaskočilo, že odporca sa cez advokátsku kanceláriu domáhal vrátenia daru od navrhovateľky. Svedkyňa uviedla, že navrhovateľka prala prádlo aj odporcovi, sama videla, keď prádlo vešala na vonku.

V konaní vypočutý svedok syn účastníkov konania X. D. potvrdil, že rodičia žili v rodinnom dome starých rodičov asi do 22. júla 2012. Nevedel o žiadnych závažných problémoch vo vzťahu jeho rodičov. Tvrdil, že otec vytýkal mame, že si robí vysokú školu, že by mala ísť radšej pracovať. Na toto mama reagovala tým, že na to, aby si našla dobrú prácu, musí mať školu. Svedok X. D.O. uviedol, že v domácnosti sa nevyčleňovalo žiadne prádlo, že niekedy prádlo vešal aj on sám a jednalo sa o prádlo všetkých členov domácnosti. Nevedel o tom, že by si otec pral prádlo sám a že by mu ho mama neprala. Keď pral otec, pral tak isto pre všetkých členov domácnosti. Svedok tiež vypovedal, že navrhovateľka nezakazovala otcovi sa najesť, otec si sám bral z chladničky jedlo a sám ho aj pripravoval. Stávalo sa, že varila stará matka L. G. a navrhovateľka pri varení pomáhala a potom jedli všetci spoločne u starých rodičov. Svedok uviedol, že nič nenasvedčovalo tomu, že by otec plánoval odísť z domácnosti a aj v deň, keď otec odišiel, a to predtým ako telefonovali z advokátskej kancelárie, rodičia robili spoločne domáce práce.

V konaní bola vypočutá svedkyňa L. L., matka odporcu. Svedkyňa s účastníkmi konania nikdy nežila v spoločnej domácnosti. Manželstvo účastníkov konania hodnotila tak, že spočiatku normálne fungovalo, pričom tvrdila, že odporca sa v podstate od začiatku manželstva podriadil navrhovateľke v záujme zachovania rodiny. Pôvodne obaja účastníci pracovali v spoločnosti ALONEX, s.r.o., kde bola svedkyňa spoločníčkou, odporca v spoločnosti dosahoval príjem 50.000 Sk mesačne. Svedkyňa bola názoru, že kým odporca takto zarábala, manželstvo fungovalo. Keď nastali vo výrobe problémy a táto bola v spoločnosti ALONEX s.r.o. ukončená, odporca sa zamestnal na dohodu a neskôr odišiel pracovať do ČR. Svedkyňa, keďže potrebovala peniaze, ponúkla účastníkom konania na predaj svoj byt, ktorý im napokon predala za 50.000 Eur, tvrdiac, že jeho hodnota bola 70.000 Eur. O prepise vlastníctva nehnuteľnosti v prospech navrhovateľky sa dozvedela od odporcu až po troch mesiacoch. Vtedy odporca reagoval, že navrhovateľke verí a že majú dohodu, že hocikedy, keď navrhovateľku požiada, tak mu dar vráti. Svedkyňa tvrdila, že navrhovateľka mala stále väčšie a väčšie finančné požiadavky a odporca bol napokon z tohto dôvodu nútený predať preto aj svoje zlato. Svedkyňa vypovedala, že v lete 2010 na oslave narodenín jej vnučky u jej dcéry sa odporca priznal, že navrhovateľka mu neperie, nevarí, že sa s ním intímne nestýka. Svedkyňa mu vtedy dala 1.000 Eur, ktoré si schoval so slovami, že inak by mu ich navrhovateľka zobrala. Napriek tomu sa vyjadril, že navrhovateľku má rád a urobí všetko preto, a by rodina fungovala. Svedkyňa tvrdila, že odkedy odporca navrhovateľke daroval nehnuteľnosti, prestala mu prať.

Ďalej bola vypočutá svedkyňa O. U., sesternica odporcu. Potvrdila, že odporca pracoval vo firme Imaco od júna 2012, v ktorej bola zamestnaná aj svedkyňa. Uviedla, že počula, keď sa odporca sťažoval jej mame Vilme Kováčikovej, že ho navrhovateľka vyhadzuje z domu, že málo zarába, a uviedla, že odporca sa už predtým v domácnosti jej rodičov sprchoval sa tam, o čo sám požiadal s odôvodnením, že sa nemôže sprchovať doma, lebo míňa vodu. Ďalej uviedla, že odporca pracoval ako šofér, vykonával dlhšie cesty a za celý deň nemal peniaze.

V konaní bola vypočutá svedkyňa J. U.. Odporca je jej synovec. Svedkyňa vlastní firmu Imaco a potvrdila, že odporca u nej pracoval od júna 2012 pracoval ako šofér na dohodu. Tvrdila, že v júni 2012 bol jej partner J.Í. Y. a jeho kamarát svedkom toho, ako v domácnosti účastníkov konania boli hádky, keď navrhovateľka vykrikala odporcovi, že jeho domov je pri potoku pod mostom. Podľa výpovede svedkyne J. Y. mal odovzdať kľúče od svedkyne odporcovi pre účely realizácie služobnej cesty a preto navštívil odporcu, kde uvedené hádky počul. Tvrdila, že odporca chodil do práce hladný, špinavý, že sa vo firme kúpala, jedával, dokonca sa stalo to, že sa vrátil z cesty domov a z domu sa opäť vrátil do firmy, aby sa okúpala, pretože doma minie veľa vody a toto mu navrhovateľka vyčítala. Svedkyňa

domácnosť účastníkov konania v S. nenavštevovala. Odporca si na manželstvo u svedkyne nestážoval, o manželstve účastníkov konania svedkyňa rozprávala L. L., matka odporcu. Svedkyňa uviedla, že odporcovi dala na výplatu 500 Eur a na druhý deň odporca pýtal od svedkyne 10 Eur zálohu na cestu z dôvodu, že navrhovateľka mu nechcela dať peniaze.

Svedkyňa M. E., sestra odporcu, vypovedala, že účastníkov konania v S. nenavštevovala. Stretávala sa s bratom, v roku 2011 na oslave jej dcéry sa jej zveril, že má problémy s manželkou, že sa cíti byť iba trpený, že sa mu smeje, že nič nemá, že je bezdomovec. Svedkyňa vypovedala, že odporca mal so synom Tomášom pekný vzťah, že je starostlivým otcom, že dobré vzťahy až do obdobia, než prepísal nehnuteľnosti, mal aj so svokrovcami, potom sa ich vzťahy zmenili, čo sa dozvedela z rozprávania od odporcu. Tvrdila, že jej brat je nekonfliktný, kludnej povahy.

V konaní bola ďalej vypočutá svedkyňa T. E., ktorá však už vypovedala k tomu, ako prišiel odporca do firmy Imaco v deň, keď navrhovateľka obdržala výzvu o vrátenie daru.

V konaní bol ďalej vypočutý svedok J. Y., ktorý s účastníkmi konania nie je v príbuzenskom vzťahu, je druhom J. U.. Uvedol, že s účastníkmi konania sa nestretával. Tvrdil, že v júni 2012 bol požiadaný J. U., aby odniesol kľúče odporcovi, pretože sa na neho nevedela nakontaktovať, vtedy cez okno počul, že sa účastníci konania hádajú, počul navrhovateľku ako kričí, že odporca je bezdomovec, že nič nemá. Následne tvrdil, že v mesiaci júl 2012 sa odohrala tá istá situácia a druhýkrát počul zrejme svokra odporcu, ktorý odporcu vyzval na odovzdanie kľúčov od domu.

V konaní bol vypočutý svedok I. W., ktorý nie je v žiadnom príbuzenskom vzťahu s účastníkmi konania. Potvrdil, že s J. Y. bol zaniest kľúče do S., kde počul ženský hlas s tým, že niekto bude bezdomovec, že uvidí, čo bude ďalej a z domu počul krik.

V konaní 6C 81/2012 prebieha na tunajšom súde konanie o vrátenie daru, ktorým sa odporca domáha od navrhovateľky vypratania a odovzdania nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX, XXXX N. XXXX, U..Ú. .E. Y., alternatívne vypratania a odovzdania nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX N. P. O. Č.. XXXX U.. Ú. E. Y.. Konanie bolo prerušené do právoplatného skončenia konania 10C 86/2012.

Podľa § 31 ods. 1 OZ pri právnom úkone sa možno dať zastúpiť fyzickou alebo právnickou osobou. Splnomocniteľ udeľí za týmto účelom plnomocenstvo splnomocnencovi, v ktorom sa musí uviesť rozsah splnomocnencovho oprávnenia.

Podľa § 32 ods. 2 OZ ak splnomocnenec koná v mene splnomocniteľa v medziach oprávnenia zastupovať, vzniknú tým práva a povinnosti priamo splnomocniteľovi. Pokyny dané splnomocnencovi, ktoré nevyplývajú z plnomocenstva, nemajú vplyv na právne účinky konania, ibaže by boli známe osobám, voči ktorým splnomocnenec konal.

Podľa § 33 ods. 1 OZ ak splnomocnenec prekročil svoje oprávnenie vyplývajúce z plnomocenstva, je splnomocniteľ viazaný, len ak toto prekročenie schválil. Ak však splnomocniteľ neoznámí osobe, s ktorou splnomocnenec konal, svoj nesúhlas bez zbytočného odkladu potom, čo sa o prekročení oprávnenia dozvedel, platí, že prekročenie schválil.

Po vykonanom dokazovaní súd zistil, že účastníci konania uzavreli dňa 7.9.2009 darovaciu zmluvu, predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva odporcu ako darcu v prospech navrhovateľky ako obdarovanej k nehnuteľnostiam v k. ú. E. Y., zapísanými na LV č. XXXX, XXXX N. XXXX. Bolo tiež nesporné, že navrhovateľke bol doručený jednostranný právny úkon - výzva na vrátenie daru zo dňa 12.7.2012. Navrhovateľka namietala platnosť a účinnosť tohto právneho úkonu vytýkajúc jeho nedostatky v tom, že nebol podpísaný darcom ale treťou osobou, ktorá nedisponovala plnomocenstvom od odporcu na vykonanie takéhoto jednostranného právneho úkonu voči navrhovateľke. Poukazovala

prítom na obsah plnomocenstva, ktorý bol pripojený k právnomu úkonu a datovaný dňa 22.6. 2012. Z jeho originálu súd zistil, že udeleným plnomocnením dňa 22. 6. 2012 splnomocnil odporcu spoločnosť JUDr. Dušan Divko, advokát, spol. s.r.o. , Považská Bystrica, aby ho zastupovala vo veci vrátenia daru z darovacej zmluvy zo dňa 7. 9. 2009 na Okresnom súde v Považskej Bystrici až do právoplatného skončenia veci vrátane návrhu na nariadenie predbežného opatrenia k predmetu daru, zároveň ju odporcu splnomocnil, aby vo všetkých právnych veciach vykonávala všetky úkony, prijímala doručované písomnosti, podávala návrhy a žiadosti, uzavierala zmiery, uznávala nároky, vzdávala sa ich, vymáhala nároky, plnenia nárokov prijímala, ich plnenie potvrdzovala. Toto splnomocnenie dal i v rozsahu práv a povinností podľa Trestného poriadku, Občianskeho súdneho poriadku a Občianskeho zákonníka. Originál plnomocenstva zo dňa 22. 6. 2012 je založený v spise tunajšieho súdu 10C74/2012, v ktorom sa odporcu domáhal nariadenia predbežného opatrenia proti navrhovateľke.

Fyzická osoba sa môže dať podľa § 31 OZ zastúpiť inou fyzickou alebo právnickou osobou, ak na tento účel udelí plnomocnenstvo, aby za ňu takáto osoba urobila právny úkon. Plnomocnenstvo je jednostranný právny úkon adresovaný tretím osobám, ktorým sa osvedčuje existencia a rozsah oprávnenia zástupcu konať v mene a na účet zastúpeného. Z hľadiska rozsahu oprávnenia daného zástupcovi v plnomocnenstve rozlišujeme plnomocnenstvo neobmedzené, ktoré ponecháva voľnosť konania zástupcovi a obmedzené, ktoré presne určuje hranice a spôsob konania zástupcu. Od plnomocenstva podľa § 31 OZ treba odlišovať procesné plnomocnenstvo udelené podľa § 24 a nasl. O.s.p. ň

Podľa § 24 O.s.p. sa účastník môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí.

Podľa § 25 O.s.p. ods. 1 ako zástupcu si účastník môže vždy zvoliť advokáta. Plnomocnenstvo udelené advokátovi nemožno obmedziť.

Ustanovenie § 24 O.s.p. je procesnou projekciou hmotnoprávnej úpravy /§ 31 až 33b/ OZ/.

Z obsahu plnomocenstva udeleného dňa 22. 6. 2012 jednoznačne vyplýva rozsah zastúpenia odporcu advokátskou kanceláriou na vec vrátenia daru z darovacej zmluvy zo dňa 7. 9. 2009 na Okresnom súde v Považskej Bystrici až do právoplatného skončenia veci vrátane návrhu na nariadenie predbežného opatrenia k predmetu daru, zároveň bola advokátska spoločnosť splnomocnená konať vo všetkých právnych veciach, vykonávať všetky úkony, prijímať doručované písomnosti, podávať návrhy a žiadosti, uzavierať zmiery, uznávať nároky, vzdávať sa ich, vymáhať nároky, plnenia nárokov prijímať, ich plnenie potvrdzovať. Toto splnomocnenie jej bolo dané aj v rozsahu práv a povinností podľa Trestného poriadku, Občianskeho súdneho poriadku a Občianskeho zákonníka.

Z obsahu plnej moci zo dňa 22. 6. 2012 teda vyplýva, že odporcu udelil v uvedený deň spoločnosti JUDr. Dušan Divko, advokát, spol. s.r.o. plnú moc na zastupovanie vo veci vrátenia daru, ktorá obsahovala vymedzenie zastúpenia pre právne úkony hmotnoprávneho i procesného charakteru / napr. aby vykonávala všetky úkony, prijímala doručované písomnosti, podávala návrhy a žiadosti, uzavierala zmiery, uznávala nároky, vzdávala sa nárokov/. Až následne spoločnosť dňa 12. júla 2012 ako splnomocnenec vyzvala navrhovateľku na vrátenie daru. Z uvedeného vyplýva, že splnomocnenec konal v mene splnomocniteľa v medziach oprávnenia zastupovať v čase, keď už bola splnomocniteľom udelená plná moc. To má ten dôsledok, že v zmysle § 32 ods. 2 OZ účinky právneho úkonu splnomocnenca /výzvy na vrátenie daru/, postihujú priamo splnomocniteľa. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo166/96.

Pre zastúpenie odporcu pri jednostrannom právnom úkone spočívajúcom v uplatnení práva na vrátenie daru sa vyžaduje, aby bol zástupca zastúpený na základe hmotnoprávneho plnomocenstva podľa § 31 a nasledujúcich OZ. Je zrejmé, že za darcu /odporcu/ konal pri jednostrannom právnom úkone - pri domáhaní sa vrátenia daru zástupca - spoločnosť JUDr. Dušan Divko, advokát spol. s.r.o., zastúpený jeho konateľom JUDr. Dušanom Divkom. Dôsledky prekročenia oprávnenia vyplývajúceho

z plnomocenstva, prípadne konanie bez plnomocenstva upravuje § 33 OZ. Splnomocniteľ /odporca/ v zásade nie je úkonom, ktorým bol prekročený rozsah oprávnenia, prípadne bolo konané bez oprávnenia, viazaný. Je však vecou jeho uváženia, či sa takýmto úkonom mieni byť viazaný alebo nie. Úkonom bude viazaný, ak ho schváli. Ak chce účinky úkonu, ktorým bolo oprávnenie prekročené /viazanosť úkonu/ odvrátiť, musí svoj nesúhlas s ním oznámiť osobe, s ktorou splnomocnenec /JUDr. Dušan Divko, advokát, spol. s.r.o./ konal. Aby stav neistoty netrval po neobmedzenú dobu, zákon stanovuje pre splnomocniteľa lehotu, v ktorej musí osobe, s ktorou splnomocnenec konal oznámiť, že s jeho úkonom nesúhlasí. Musí tak urobiť bez zbytočného odkladu potom, ako sa o prekročení dozvedel. Zákon zároveň stanovuje ako nevyvrátiteľnú domnienku, že ak splnomocniteľ v uvedenej lehote druhej strane svoj nesúhlas neoznámí, platí, že prekročenie schválil. Vzhľadom na uvedené by potom prípadné nedostatky vytýkané navrhovateľkou v plnomocenstve udeleného 22. 6. 2012 pre uskutočnenie jednostranného právneho úkonu boli právne bezvýznamné. Odporca totiž navrhovateľke neoznámil svoj nesúhlas s uvedeným právnym úkonom a bolo výlučne na jeho vôli, či takýto právny úkon odmietne alebo ho bude akceptovať a bude ním viazaný. Pre posúdenie, či úkon zaväzuje toho, v koho mene bol urobený, je rozhodujúcou len skutočnosť, či splnomocniteľ v stanovenej lehote oznámil druhej strane, že s úkonom nesúhlasí. Keďže tak neurobil, platí, že prekročenie schválil. Úkon má potom rovnaké účinky, ako keby splnomocnenec mal na jeho urobenie oprávnenie, alebo ako keby ho urobil sám splnomocniteľ. Odporca aj v konaní vyjadril súhlas s jednostranným právnym úkonom zo dňa 12. 7. 2012, teda z jeho prejavu vôle je nepochybné, že jednostranným právnym úkonom je viazaný a neodmietol ho.

Podľa § 39 neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 630 OZ upravuje právo darcu domáhať sa vrátenia daru, ak sa obdarovaný správa k nemu alebo členom jeho rodiny tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy.

K zániku darovacieho vzťahu dochádza na základe jednostranného právneho úkonu darcu k obdarovanému, ktorý hrubo porušil dobré mravy svojím správaním či už k darcovi alebo členom jeho rodiny. Ak darca takéto právo uplatní, právny vzťah, ktorý vznikol z darovania, zanikne okamihom, kedy dôjde prejav jeho vôle obdarovanému. Týmto okamihom sa potom obnoví pôvodný právny vzťah a obdarovanému vznikne povinnosť vydať predmet daru darcovi. Takéhoto vydania daru sa odporca domáha od navrhovateľky v konaní 6C 81/2012.

Hrubým porušením dobrých mravov sa rozumie ich porušenie značnej intenzity alebo ich sústavné porušovanie. Predpokladom úspechu pri uplatnení práva darcu je veľký nevďak zo strany obdarovanej, ktorý sa prejavuje v takom správaní, ktoré možno kvalifikovať ako hrubé porušenie dobrých mravov. Ide teda o porušenie značnej intenzity alebo o porušenie sústavné, ktoré v dôsledku svojho trvania, priebehu a pôsobenia na darcu nadobudne povahu hrubého porušenia dobrých mravov. Takýmto porušením dobrých mravov je napr. fyzické násilie, hrubé urážky, neposkytnutie potrebnej pomoci. Z výsluchu svedkov L. G. N. G. G., ale najmä v konaní vypočutého syna účastníkov konania, svedka X. D. súd zistil, že zo strany navrhovateľky nedošlo k nevhodnému správaniu voči odporcovi, v ktorom chovaní by boli také známky, ktoré s ohľadom na všetky okolnosti konkrétneho prípadu by súd mohol kvalifikovať ako hrubé porušenie dobrých mravov. Neboli totiž preukázané tvrdenia odporcu ani tvrdenia svedkyň L. L. N. J. U.. Bolo naopak preukázané a potvrdil to aj samotný odporca, že počas manželstva mal prístup k peniazom, keďže bol disponentom účtu, na ktorom bolo takmer 4.000 Eur, a to od roku 2007. To znamená, že nemôže tvrdiť, že navrhovateľka mu odmietala dávať peniaze a tým by nejako ohrozovala jeho základné životné potreby. Popieranie základných životných potrieb navrhovateľkou bolo vyvrátené najmä výpoveďou svedka - syna účastníkov konania, z ktorej výpovede jednoznačne vyplynulo, že odporca nebol ohrozený či už nedostatkom jedla alebo obmedzovaný pri vykonávaní osobnej hygieny. Preto nebolo dokázané konanie navrhovateľky vytýkané odporcom vo výzve na vrátenie daru a nebolo jej preukázané správanie naplňujúce znaky hrubého porušovania dobrých mravov. Negatívne správanie navrhovateľky k odporcovi, ktoré treba posudzovať ako správanie sa v rozpore s dobrými mravmi, sa musí prejavovať objektívne, nemôže vychádzať zo subjektívnych predstáv odporcu.

Odporca odôvodnil vrátenie daru tým, že „navrhovateľka ho sústavne psychicky týra, a to takým spôsobom, že mu nedovolí sa najať, okúpať sa, osprchovať sa, vypína mu svetlo a vyháňa ho pod most s odôvodnením, že nič nevlastní.“ Ako už bolo uvedené súd práve k týmto okolnostiam vypočul syna, v tom čase ešte mal. X.N. D., o ktorom aj sestra odporcu vypovedala, že mali medzi sebou pekný vzťah a odporca bol starostlivým otcom, a z jeho svedeckej výpovede jednoznačne vyplynulo, že nedošlo k narušovaniu pravidiel slušného spolunažívania medzi rodičmi, a preto súd dospel k záveru, že skutky tvrdené odporcom vo výzve na vrátenie daru zo dňa 12. júla 2012 neboli preukázané. Právny úkon zo dňa 12.7.2012 je tak v rozpore s § 630 OZ a v dôsledku toho je neplatný podľa § 39 OZ.

Súd konštatuje, že v danej veci je u navrhovateľky daný naliehavý právny záujem podľa § 80 pís. c/ O.s.p.. na určení, že právny úkon odporcu zo dňa 12.7.2012 je neplatný. Účinky právneho úkonu darcu smerujúceho vráteniu daru totiž nastávajú jeho doručením oprávnenému. Právne vzťahy založené prevodom vlastníctva darovacou zmluvou zakladajú právny vzťah, ktorý požíva právnu ochranu s tým, že záväznosť z toho vyplývajúcu zmluvné strany na seba zobrali sami a dobrovoľne. Bez určenia, že právny úkon - výzva na vrátenie daru zo dňa 12.7.2012 je neplatný, je právne postavené navrhovateľky neisté, a bez takéhoto určenia sa navrhovateľ môže domôcť vypratania nehnuteľnosti. Preto súd návrhu v časti o určení neplatnosti právneho úkonu vyhovel.

Súd nevyhovel návrhu v časti o určení, že právny úkon zo dňa 12.7.2012 je neúčinný. Právnej neúčinnosti úkonu sa môže domáhať žalobca podľa konkrétnych ustanovení Občianskeho zákonníka / § 42a ods. 1 OZ, ak dlžníkove právne úkony, vedú k ukráteniu jeho vymáhateľnej pohľadávky/. Z uvedeného vyplýva, že neplatnosť právneho úkonu je iným právnym inštitútom ako neúčinnosť právneho úkonu, na určení neúčinnosti nie je daný naliehavý právny záujem navrhovateľky a preto súd v tejto časti návrh zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. Navrhovateľka v jednej žalobe uplatnila dva nároky, pričom v časti o určení neplatnosti právneho úkonu bola úspešná a v časti o určení neúčinnosti právneho úkonu úspešná nebola. Preto súd o trovách konania vzhľadom k pomeru úspechu a neúspechu 50 % ku 50 % rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov konania trovy nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia prostredníctvom tohto súdu na Krajský súd v Trenčíne v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 42 ods. 3 O.s.p. musí byť z podaného odvolania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno

odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie

rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli

uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 251 ods. 2 O.s.p. ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie.